UUTISET

Valiokunta halusi oikeasti keventää byrokratiaa. Valitettavasti iso sali äänesti siinä kohtaa toisin. **PUHEENJOHTAJA JUHA MARTTILA, MTK**

Viherryttäminen ja markkinoiden sääntely jakavat EU:n päättäjiä

EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen viimeinen vaihe alkaa ensi viikolla. Euroopan parlamentin, komission ja jäsenmaiden pitäisi kevään aikana löytää yhteisymmärrys kymmenistä eri yksityiskohdista.

BRYSSEL (MT)
Maatalouspolitiikan viherryttäminen, tukikatot ja markkinoiden sääntelykeinot ovat nousemassa suurimmiksi kiistakysymyksiksi EU:n maatalousuudistuksen loppusuoralla.

Ensi viikolla käynnistyvissä kolmikantaneuvotteluissa EU-komission, parlamentin ja jäsenmaita edustavan neuvoston olisi päästävä sopuun neljän cap-asetuksen yksityiskohdista.

Suurissa linjoissa kaikki kolme ovat aika lähellä toisiaan, mutta yksityiskohtien tasolla sovun hieromista riittää.

Samat vai eri säännöt?

Jäsenmaat haluaisivat itse päättää esimerkiksi siitä leikkaavatko ne kaikkein suurimpien tuensaajien tukia, tuetaanko nuoria viljelijöitä tai tunnustetaanko tuottajaorganisaatioita.

Komission ja parlamentin mielestä samojen sääntöjen pitäisi kuitenkin koskea kaikkia EU-maita.

Kaikki ovat samaa mieltä siitä, että 30 prosenttia EU:n maksamasta tilatuesta pitää kytkeä viherryttämisvaatimusten noudattamiseen. Neuvoston ja komission mielestä määräysten rikkomisesta pitäisi kuitenkin tulla suurempi sanktio kuin 30 prosenttia.

Parlamentti ja komissio lähtevät siitä, että samoista toimenpiteistä ei voi maksaa sekä viherryttämistukea että ympäristötukea. Neuvoston mielestä ympäristötukea taas voisi maksaa niistäkin toimista, jotka sisältyvät viherryttämiseen.

Komissio tiukin viherryttäjä

Viherryttämismääräyksissä komissio ajaa tiukinta linjaa. Sen mielestä kaikkien yli 3 hehtaarien tilojen olisi viljeltävä vähintään 3 kasvia.

Neuvosto ja parlamentti taas lähtevät siitä, että alle 30 hehtaarin tiloille riittäisi 2 kasvin viljely. Niiden mielestä 2 kasvia riittäisi myös 62 leveyspiirin pohjoispuolella, eli käytännössä Suomen c-alueella.

Komissio vaatii vähintään 7 prosentin ekologista kesantoalaa. Parlamentin ja neuvoston tarjoukset vaihtelevat 3 prosentista 5 prosenttiin. Alle 10 hehtaarin tilat vapautettaisiin vaatimuksesta. Neuvosto ajaa lisäksi vapautusta metsävaltaisissa kunnissa sijaitseville tiloille.

Kaikki ovat lähes samaa mieltä pysyvien nurmien säilyttämisestä. Esitysten mukaan tilan pysyvistä nurmista saisi kyntää korkeintaan 5 prosenttia.

Turvemaiden raivauskieltoa kannattaa ainoastaan komissio.

Tukien tasaus kuuma peruna

Sokerikiintiöissä ja tuotantoon sidotussa tuessa komissio ajaa liberaaleinta linjaa, kun parlamentti kannattaa sääntelyä ja kiintiöiden jatkoa. Neuvoston näkemykset asettuvat näissä kysymyksissä lähelle puoliväliä.

Eurooppalaisittain iso kysymys koskee tukien tasaamista tilojen kesken. Komission mielestä historialliseen tuotantoon perustuvat tilojen väliset tukierot pitäisi tasoittaa mahdollisimman pian. Jäsenmaat ja parlamentti ajavat tasaukseen joustoa ja pitkiä siirtymäaikoja. Suomessa tasatukeen siirryttiin jo edellisen maatalousuudistuksen jälkeen.

Kolmikantaneuvottelut on tarkoitus saada päätökseen kesäkuun puoliväliin mennessä. Sen jälkeen maatalousministerien ja parlamentin täysistunnon täytyy vielä siunata kompromissi. Uudet säännöt tulevat näillä näkymin voimaan 2015 alusta.

NIKLAS HOLMBERG

CAP-kantojen vertailua

MT

Toimenpide	Komissio	Parlamentti	Neuvosto	MMM	MTK
Tuotantoon sidotun tuen osuus	**Enintään 10 %**, muutama maa (mm. Suomi) saa komission luvalla ylittää. Nykyiset kasvit, ei sikaa eikä siipikarjaa	**Enintään 15 %.** 18 %, jos vähintään 3 % valkuaiskasveille. Kaikki tuotteet, myös sika- ja siipikarja. Ylityspoikkeus kuten komission esityksessä.	**Enintään 12 %,** samat poikkeukset kuin komission esityksessä.	**Yleisesti enintään 12-15 %**, voitava ylittää komission luvalla epäedullisissa tuotanto-oloissa.	**20 %.** Pitää voida käyttää kaikille tuotteille kuten parlamentti esittää.
Kasvinvuorottelu	**3 kasvia kaikilla yli 3 ha:n tiloilla.** Ei koske tiloja, joiden koko ala on nurmella.	**3 kasvia yli 30 ha:n tiloilla.** 2 kasvia 10-20 ha:n tiloilla sekä 62. leveyspiirin pohjoispuolella. Ei koske tiloja joiden alasta 75 % nurmella.	**3 kasvia yli 30 ha:n tiloilla.** 2 kasvia 10-20 ha:n tiloilla sekä 62. leveyspiirin pohjoispuolella. Ei koske tiloja joiden alasta 75 % nurmella.	**3 kasvia** yli 30 ha:n tiloilla. **2 kasvia** 10-20 ha:n tiloilla sekä 62. leveyspiirin pohjoispuolella. Ei koske tiloja joiden alasta 75 % nurmella.	**2 kasvia koko Suomessa** nurmipoikkeuksella.
Ekologinen ala	**7 %**, pois lukien pysyvät nurmet.	**3 %, nousee 5 %:iin 2016.** Ei koske tiloja, joilla peltoa alle 10 ha tai nurmea yli 75 %.	**5 %, voi nousta myöhemmin 7 %:iin.** Ei koske tiloja, joilla peltoa alle 10 ha tai nurmea yli 75 %. Ei koske kuntia, joissa peltoala on enintään 25% verrattuna metsäalaan.	**5 %.** Poikkeukset kuten neuvoston kannassa. Toteutettava niin, että saavutetaan ympäristö-hyötyjä ilman että viljelijöille aiheutuu perusteettomia tulonmenetyksiä tai pinta-alaa tarvitsee poistaa tuotannosta.	**3 %, ei asteittaista nostoa.** Ei koske tiloja, joilla nurmea yli 75 %. Metsäpoikkeus maakunnittain.
Viherryttämisen suhde ympäristötukeen	**Ympäristötuen** toimenpiteiden **täytyy ylittää** viherryttämisvaatimukset. Luomutilat automaattisesti ”vihreitä”.	Ympäristötukeen osallistuminen voi riittää. **Samoista toimista ei voi maksaa** sekä viherryttämistukea että ympäristötukea.	Ympäristötukeen osallistuminen voi riittää. **Samoista toimista voi maksaa** sekä viherryttämistukea että ympäristötukea.	Ympäristötukeen osallistuminen riittää, jos vaikutus vähintään vastaava. **Samasta toimenpiteestä ei voi maksaa** sekä viherryttämistukea että ympäristökorvausta.	**Ympäristötukeen sitoutunut tila vapautettava** viherryttämisen vaatimuksista ja erillisestä valvonnasta.
Sokerikiintiöt	**Loppuu 2015**	**Loppuu 2020**	**Loppuu 2017**	**2017** hyväksytty neuvoston kokonaispaketissa, mutta lykkäys vähintään vuoteen 2020 olisi parempi.	**Loppuu aikaisintaan 2020**
Tuottaja- ja toimialaorganisaatiot	**Tunnustaminen pakollista** kaikilla sektoreilla. **Kiellettyjä** hallitseva markkina-asema sekä hinnoista ja tuotantomääristä sopiminen.	**Tunnustaminen pakollista** kaikilla sektoreilla. **Sallittuja** hallitseva markkina-asema sekä tuotantomääristä sopiminen.	**Jäsenmaa saa päättää** tunnustaako tuottajaorganisaatioita muilla kuin maitoalalla. **Sallittu** hallitseva markkina-asema.	**Jäsenmaa saa päättää** tunnustaako tuottajaorganisaatioita muilla kuin nyt pakollisilla sektoreilla. **Sallittu** hallitseva markkina-asema (mutta ei sen väärinkäyttö).	**Jäsenmaan tunnustettava** viljelijöiden perustamat tuottajaorganisaatiot kaikilla tuotantosektoreilla. Sallittua määräävä markkina-asema sekä tuotantomääristä ja hinnoista sopiminen.
Turvemaiden raivaus	**Ensimmäinen kyntö kielletty.** Sanktio koskisi koko tilan pelto-alaa.	**Sallittua** jatkossakin.	**Sallittua** jatkossakin.	**Sallittua** jatkossakin. Raivausta voidaan tarvittaessa rajoittaa tukikelpoisuudella.	**Sallittua jatkossakin.**
Tukikatto Eu-tukeen	**Leikkaus yli 150 000 euron** tukeen, kiristyy ylityksen mukaan. **300 000 euron tilakohtainen katto.** Maksetut palkat voi vähentää.	**300 000 euron tilakohtainen katto. Ei koske osuuskuntia.** Urakointikulut voi vähentää.	**Tukikatto vapaaehtoinen** jäsenmaille.	**Tukikatto vapaaehtoinen** jäsenmaille.	**Vapaaehtoinen** jäsenmaille.
Aktiiviviljelijä, joka voi saada tukea	**Viljelijä**, EU-tuen osuus vähintään 5 % kaikista tuloista. Ei koske alle 5000 euron tuensaajia.	**Kaikki tuenhakijat,** paitsi lentokentät, kiinteistöyhtiöt, kuljetusyritykset, golf-kentät tms.	**Ei tukea yrityksille,** joiden päätoimiala muu kuin maatalous, esim. lentokentät, rautatiet tms.	**Ei tukea yrityksille**, joiden päätoimiala muu kuin maatalous. Jäsenmaa voi päättää määrittelystä.	Kuten parlamentti.
Nuoren viljelijän erityistuki	**25 % määräaikainen korotus** alle 40-vuotiaan tilatukeen. Maksetaan korkeintaan maan keskiarvoa vastaavalle alalle.	**25 % määräaikainen korotus** alle 40-vuotiaan tilatukeen. Maksetaan korkeintaan 100 hehtaarille.	**Jäsenmaille vapaaehtoinen.** Hehtaarituen korotuksen voi korvata keskimääräisellä könttäavustuksella.	**Jäsenmaille vapaaehtoinen.**	**Pakollinen**, tuettava tilanpidon aloitusta. Muoto jäsenmaan päätettäväksi. Varhaiseläkejärjestelmä pitää voida olla osa tukijärjestelmää.
Metsätalous osaksi maaseudun kehittämistä	**Ei**	**Kyllä.** Metsät maatalouden rinnalla kilpailukyvyn kehittämiskohteena.	**Ei**	**Kyllä**	**Välttämätön osa** kansallista metsätalouden kehittämistä.
Epäsuotuisat alueet (LFA)	**Biofyysiset kriteerit, voimaan heti** 2015 alusta. Koko Suomi Ifa-aluetta.	**Lykätään** Ifa-uudistusta parilla vuodella, siihen asti vanhat kriteerit.	**Mahdollisuus säilyttää** myös vanhojen sääntöjen mukaisia Ifa-alueita.	**Mahdollisuus korkeampaan tukeen.** Koko Suomi. Ei lykkäystä.	**Koko Suomi.** Joustavuutta tukiin. Komission esittämät kriteerit voimaan mahdollisimman pian.
Täydentävien ehtojen valvonta	**Nykyisillä säännöillä.**	**Suhteutetaan rikkeiden määrään.** Tahattomista rikkeistä **varoitus.** Ei sanktioita **teknisistä ongelmista** (esim. korvamerkit).	**Nykyisillä säännöillä.**	**Suhteutetaan rikkeiden todennäköisyyteen.**	**Konsultoiva** 1. valvonta, pienien ja tahattomien puutteiden korjaamismahdollisuus.

MARKKU VUORIKARI

JAANA KANKAANPÄÄ

MTK haluaisi nostaa tuotantoon sidotun tuen 20 prosenttiin. Tuotantotuki on tärkeää varsinkin nautasektorille.

EU-instituutiot ovat erimielisiä viherryttämisestä ja tuotantoon sidotusta tuesta. Kyse on esimerkiksi siitä, voidaanko suojavyöhykkeille jatkossa =maksaa ympäristötukea.

PÄIVÄN KYSYMYS

Kevätaurinko ja selkeät pakkasyöt antavat parhaat hankikannot.

Kuinka paljon hankiainen kestää?

Kevättalven hankiaiset houkuttelevat hiihtäjiä ja kävelijöitä.

Kuinka raskaan painon hankiainen voi kestää, tutkija Panu Lahtinen Ilmatieteen laitoksesta?

Kyse ei ole suoraan painosta, vaan painosta per pinta-ala. Olen kuullut sukulaiseni pyöräilleen hangen päällä. Jos oletetaan että molemmista polkupyörän renkaista lumeen koskee noin 3 kertaa 5 senttimetrin alue ja pyöräilijä on painanut 75 kiloa, tulisi pintaan kohdistuvaksi paineeksi noin 250 kilopascalia eli 25 tonnia per neliömetri. Tuollaiset hangenkannot ovat varmasti hyvin harvinaisia.

Omia kengänpohjia mitatessa vastaavaksi arvoksi sain omalla elomassallani kymmenysosan tuosta, eli 2 500 kiloa per neliömetri. Tällainen hangenkanto toteutuukin jo varmaan lähes joka kevät.

Miten hankikanto muodostuu?

Tyypillisesti hankikanto syntyy, kun kevätaurinko pääsee lämmittämään päivällä lumen pintakerrosta.

Tällöin osa lumesta sulaa. Jos kaikki sulanut vesi ei pääse heti valumaan alempiin lumikerroksiin, yöpakkaset saavat tuon pintakerroksen veden taas jäätymään. Jos pakkasta on riittävästi, pintakerros jäätyy hankikannon antavaksi kuoreksi lumihangen päälle.

Jos myös ilman lämpötila on korkea, voi sulaminen olla liiankin voimakasta, eikä riittävän paksu lumikerros ehdi jäätyä yön aikana hankikannon muodostumiseksi.

Lämpömittarista nähtävän pakkasen lisäksi pintaa jäähdyttää myös niin sanottu ulossäteily. Selkeinä öinä pinta jäähtyy säteilemällä suoraan avaruuteen, jolloin aivan pinnassa on huomattavasti ilmaa kylmempää. Tällöin myös hankikanto voi muodostua vaikka mittarin mukaan ei paljoa pakkasta olisikaan.

Vastaavasti lätäköt voivat olla jäässä, vaikkei mittarin mukaan olekaan ollut pakkasta. Eli selkeät pakkasyöt auringon sulattaman pintalumen kanssa antavat parhaat hankikannot.

Missä päin Suomea sää on tällä hetkellä sopiva kunnon hankiaisen muodostumiseksi?

Tällä hetkellä hankikantoa voi esiintyä melkolailla koko Suomessa.

Tietysti pilvisyystilanne päivällä, ja varsinkin yöllä, vaikuttaa, miten sitten loppujen lopuksi käy.

TUURE KIVIRANTA

Cap-uudistus liikkunut piirun verran MTK:n toivomaan suuntaan

EU:n maatalouspolitiikan capin uudistus näyttää korjaavan kurssiaan MTK:n toivomaan suuntaan, MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** arvioi. EU-parlamentti ja maatalousministerien neuvosto haluavat useita parannuksia komission alkuperäiseen esitykseen.

Vielä tyytyväisempi Marttila olisi, jos EU-parlamentti olisi hyväksynyt maatalousvaliokuntansa esityksen sellaisenaan.

”Valiokunta halusi oikeasti keventää byrokratiaa. Valitettavasti iso sali äänesti siinä kohtaa toisin.”

MTK:n nostamia asioita otettu huomioon

Useita MTK:n mielestä oikeansuuntaisia muutostoiveita jäi silti parlamentissa voimaan: tuotantoon sidottujen tukien lisääminen, sika- ja siipikarjan tukikelpoisuus, jousto viherryttämissäännöksiin, lisäaika sokerikiintiöille, turvemaiden raivauksen salliminen, metsien huomioon ottaminen maaseudun kehittämisessä ja ”keltaisen kortin” käyttö valvonnoissa. Myös maatalousministerien neuvosto otti osin samoja kantoja.

Viherryttämisen ja ympäristöohjelmien ristiriita ja turvemaat nousivat keskusteluun nimenomaan MTK:n aloitteesta, Marttila kehaisee. ”Nyt kaikki tiedostavat, että myös ympäristöohjelmia tarvitaan jatkossakin.”

Maatalousuudistuksen lopputuloksesta hakevat nyt sopua ministerineuvosto ja parlamentti. Komissio häärää kätilönä. EU-maiden huippukokouksellakin saattaa olla toiveita.

”Nyt neuvottelevat instituutiot. On tärkeää saada yhteys niiden avainhenkilöihin.”

Parannettavaa vielä on

MTK:n edunvalvonta jatkuu, Marttila vakuuttaa. Sitä tarvitaan, sillä MTK:n mielestä parannettavaa vielä on, parlamentin esityksissäkin.

Tuotantoon sidottujen tukien enimmäismäärän MTK haluaa 20 prosenttiin. Niin ainakin niillä alueilla, joilla on luonnonhaitta ja joilla on ollut tuotantoon sidottua tukea muita enemmän tähänkin asti. Suomi kuuluu siihen ryhmään ensimmäisten joukossa.

20 prosenttia tarvitaan joustoksi ongelmatilanteiden varalle, Marttila sanoo. Samasta syystä on tärkeää tukikelpoisuuden pitkä tuotelista.

Kasvinvuorottelussa MTK haluaa koko maahan samat säännöt. ”Uusia jakolinjoja ei tarvita.”

Kasvinvuorotteluun helpotusta saavat metsäiset alueet MTK laskisi vähintään maakunnittain. Kunnittaisesta määrittelystä tulisi ongelmia jo tulevien kuntaliitosten takia.

Ekologisessa alassa Marttila on EU:n huippukokouksen kannalla: tuottavaa peltoa ei pidä jättää pusikoitumaan, kun maailmassa on nälkä. Hän ennustaa, että jäsenmaat ovat kekseliäitä ekologisen alan määrittelyssä.

Metsän mainitseminen maaseudun kehittämisessä on Marttilan mielestä tärkeää Suomelle. ”Sen perään katsotaan tiukasti. Se antaa laillisen perustan kansallisille kehittämistoimille. EU-rahaa emme metsään haikaile.”

Nuorten tuissa Marttila painottaa aloittamistukia.

Taulukossa mainittujen lisäksi iso asia on äkillisten hintavaihtelujen tasaaminen ja viljelijän aseman parantaminen elintarvikeketjussa, Marttila muistuttaa.

HEIKKI VUORELA

Kärcher Professional.
Harmaa on varmaa.

Tarvitsetpa kuumavesipesuriksi järeän tykin tai tiukan kompaktimallin, moninkertainen testivoittaja Kärcher on aina varma valinta. Kärcher merkitsee edistyksellistä tekniikkaa, työtehoasi parantavia ratkaisuja ja ensiluokkaista käyttövarmuutta. Kaiken tämän tunnistat nyt tyylikkäästä ja kovaa käyttöä kestävästä antrasiitinharmaasta väristä ja Kärcherin-keltaisista käyttökytkimistä.

Kärcher Professional - Jatkuvaan, kovaan ammattikäyttöön.

HDS 8/18 CX
- 180 bar, 800 l/h
- sh. 2995,-

ecoefficiency

HDS 12/18 SX
- 180 bar, 1200 l/h
- sh. 4550,-

KÄRCHER®
makes a difference